

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/120/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.VIII.10.093/2023/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a munkahelyek koronavírus elleni védelméről szóló 598/2021. (X. 28.) Korm. rendelet 2. § (1) és (8) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Karsai Dániel Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Frank Evelyn) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján a Veszprémi Törvényszék 25.M.70.036/2022/8. számú elsőfokú és a Győri Ítéltábla Mf.V.30.059/2022/5. számú másodfokú ítéletére is kiterjedően a Kúria Mfv.VIII.10.093/2023/5. számú felülvizsgálati ítélete, valamint az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján pedig a munkahelyek koronavírus elleni védelméről szóló 598/2021. (X. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. § (1) és (8) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és a panasz az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] 2.1. Az indítványozó egyetemi docens, aki 2007. szeptember 1-től áll az előzményi per alperese (a továbbiakban: alperes vagy munkáltató) alkalmazásban, előbb közalkalmazotti jogviszonyban, majd 2021. szeptember 1-jétől munkaviszonyban. A munkáltató 2021. szeptember 1-jétől közérdekű vagyonkezelő alapítvány fenntartásában működő egyetem.
- [4] A munkáltató az R. 2. § (1) bekezdése, valamint a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 51. § (4) bekezdése alapján a 2021. december 1. napjától hatályos

15/2021. (XI. 29.) számú közös rektori és kancellári utasításban (a továbbiakban: utasítás) a munkavégzés feltételeként előírta a SARS-CoV-2 koronavírus elleni védőoltás felvételét. Az utasítás a védőoltás felvételének határidejét 2022. január 14. napjában határozta meg azzal, hogy amennyiben a foglalkoztatott a védőoltást a meghatározott időpontig nem vette fel, részére fizetés nélküli szabadság rendelhető el, kivéve, ha a védőoltás felvétele alól mentesül. A mentesülést az utasítás abban az esetben tette lehetővé, ha a foglalkoztatott az egyetem üzemorvosa által kiállított szakvéleménnyel igazolta, hogy az oltás felvétele számára egészségügyi okból ellenjavalt.

- [5] Az indítványozó, akinek részére 2021. december 1-jén a Kormányhivatal a koronavírus fertőzésből való felgyógyulás alapján 2022. június 1-ig érvényes védettségi igazolványt állított ki, a védőoltást nem vette fel.
- [6] A munkáltató 2022. január 24. napján – a fizetés nélküli szabadság elrendelésének jogkövetkezményére való figyelmeztetés mellett – írásban felhívta az indítványozót, hogy a védőoltás felvételét, illetve a kötelezettség alóli mentesülését legkésőbb 2022. február 4. napjáig igazolja. Az indítványozó a felhívásnak nem tett eleget, ezért a munkáltató 2022. február 8. napjától a részére fizetés nélküli szabadságot rendelt el.
- [7] A munkáltató az utasítást 2022. március 7. napján a 4/2022. (III. 7.) számú rektori és kancellári közös utasításával – figyelemmel az R. hatályvesztésére – hatályon kívül helyezte, s az indítványozó fizetés nélküli szabadságát 2022. március 10. napjával megszüntette.
- [8] 2.2. Az indítványozó az elrendelt fizetés nélküli szabadság jogellenességének megállapítása iránt pert indított. Keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2022. február 8. napjától 2022. március 10. napjáig, összesen 590 227 forint összegű távolléti díj és annak késedelmi kamatai megfizetésére. A perfelvétel során az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése iránti kérelmet is előterjesztett az R. és a koronavírus elleni védőoltásnak az állami és önkormányzati intézményeknél foglalkoztatottak által történő kötelező igénybevételéről szóló 599/2021. (X. 28.) Korm. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítását állítva. Olvasatában az R. alaptörvény-ellenességét az okozta, hogy a védőoltás felvételének elmulasztása esetén a munkáltató által alkalmazható jogkövetkezmények – fizetés nélküli szabadság elrendelése és a munkaviszony azonnali hatályú felmondással való megszüntetése – túlterjeszkednek a rendelet időbeli hatályán, ezzel sértve az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdését. Az Abtv. 25. §-a szerinti egyedi normakontroll eljárás lefolytatása az indítványozó szerint azért is szükséges, mert az R. a védettségi igazolvánnyal rendelkezőknek nem biztosított mentességet a védőoltás felvételi kötelezettség alól.
- [9] A Veszprémi Törvényszék a keresetet 25.M.70.036/2022/8. számú ítéletével elutasította, mert az volt az álláspontja, hogy a munkáltató az R. szabályainak megfelelően tájékoztatta a munkavállalókat, az utasítás és az R. szerint járt el, amikor

az indítványozó számára fizetés nélküli szabadság kiadásáról rendelkezett. A normakontroll kezdeményezését nem tartotta szükségesnek, mert a tárgykörben az Alkotmánybíróság több, a perben az indítványozó által is hivatkozott döntést is hozott.

- [10] Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Győri Ítélőtábla Mf.V.30.059/2022/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az indítványozó a másodfokú eljárásban azonos okokra hivatkozással ismételten kérte az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését. A Győri Ítélőtábla az indítványozó kérelmét – a felhozott indokokat részletesen és egyenként értékelve, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 131. § (1)–(2) bekezdésének alkalmazásával – elutasította.
- [11] Az indítványozó a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet, illetve felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő, s az Abtv. 25. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás felfüggesztését kérve indítványozta alkotmánybírósági eljárás kezdeményezését. A Kúria 2023. szeptember 27. napján kelt, Mfv.VIII.10.093/2023/5. számú ítéletével a jogerős ítéletet – helyes indokai alapján – hatályában fenntartotta, az indítványozó Alkotmánybíróság előtti eljárás kezdeményezése iránti kérelmét elutasította. A Kúria szerint a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az indítványozó az Alkotmánybíróság előtti eljárás kezdeményezését valójában jogalkotói mulasztás megállapítása érdekében kérte. A kúriai döntés indokolása kitért arra is, hogy a jogalkotói mulasztás megállapítását az Abtv. olyan, az Alkotmánybíróság által – hatáskörei gyakorlása során – hivatalból alkalmazható jogkövetkezményként szabályozza, amelynek indítványozására senki nem jogosult. A Kúria áttekintette az Alkotmánybíróság a koronavírus elleni védőoltás kötelező igénybevételének elrendelésével kapcsolatos gyakorlatát. A 3128/2022. (IV. 1.) AB határozatot felhívva rámutatott, hogy foglalkoztatottak számára a koronavírus elleni védőoltás felvételének elrendelése és a kötelezettség elmulasztása esetén szankció kilátásba helyezése az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem eredményezett az indítványozók egészségügyi önrendelkezési jogába való aránytalan és e jog lényeges tartalmát sértő beavatkozást. A kúriai döntés megállapítja, hogy az Alkotmánybíróság hivatkozott döntése ugyan eltérő jogviszonyokra vonatkozó (állami és önkormányzati foglalkoztatású dolgozókra és nem magán munkáltatónál foglalkoztatottakra), ám azonos kötelezettséget és jogkövetkezményeket kilátásba helyező (védőoltás felvétele hiányában fizetés nélküli szabadság elrendelése) szabályozás esetében állapította meg, hogy nem tekinti alaptörvény-ellenesnek a védőoltás felvételének elrendelését, illetve a kötelezettség elmulasztásának szankcionálását.
- [12] 2.3. A fenti előzmények után előterjesztett alkotmányjogi panaszában az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján az R. 2. § (1) és (8) bekezdése alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, a II. cikk (1) bekezdése szerinti

emberi méltósághoz való jogból levezetett egészségügyi önrendelkezési jog, valamint a XV. cikk alapján az egyenlő bánásmód követelménye sérelmére hivatkozva állította.

- [13] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének sérelmét abban látja, hogy az R. lehetővé teszi, hogy a munkáltatók – a védőoltás felvételi kötelezettség megállapításával – a munkavállalók alapjogát korlátozó döntéseket hozzanak, ezáltal az alapvető jogok korlátozásának lehetőségét törvényalkotási jogkörrel nem rendelkező jogalanyok számára biztosítja.
- [14] Az Alaptörvény II. cikk (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz való jogból levezetett egészségügyi önrendelkezési jog sérelmét a XV. cikkében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelmével összefüggésben hívta fel az indítványozó. Ezen alapjog sérelmét az eredményezte, hogy a jogalkotó az R. szabályainak megalkotásakor nem vette figyelembe, hogy fizetés nélküli szabadság elrendelésére akár érvényes védettségi igazolvánnyal rendelkező munkavállalók esetében is sor kerülhet. Az R. 2. § (8) bekezdésének alkalmazása ekképp a felhívott alapjogok lényeges tartalmának aránytalan és nem igazolható korlátozását jelenti. Az indítványozó olvasatában az R. a XV. cikk tartalmával ellentétes jogszabályi környezetet teremtett, hiszen az egymással összehasonlítható helyzetben levő csoportok – a betegségen átesettek és védőoltással rendelkezők – között indokolatlanul tett különbséget. Mindez az emberi méltósághoz való jog sérelméhez is vezet, hiszen az R. 2. §-ban foglalt felhatalmazás alapján a munkáltató egy olyan védőoltás felvételére kötelezhette a munkavállalót, amely természetes immunitása miatt szükségtelen volt.
- [15] 2.4. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti panaszában az indítványozó az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogból levezetett egészségügyi önrendelkezési jog, a XV. cikk (2) bekezdése szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalma, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozva kérte a Kúria ítéletének megsemmisítését.
- [16] Az indítványozó szerint az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogból levezetett egészségügyi önrendelkezési jog sérelme abban áll, hogy a munkáltató – egyedi mérlegelés hiányában – döntését mindössze a jogkövetkezmény alkalmazásának előfeltételét jelentő rendelkezésekkel indokolta. Álláspontja szerint a munkáltató és az ítéletek egyaránt mellőzték az alapjogkorlátozás során szükséges mérlegelés lefolytatását, valamint elmulasztották értékelni azt a lényeges körülményt, hogy az indítványozó érvényes védettségi igazolvánnyal rendelkezett. Érvelése alátámasztása érdekében az indítványozó felhívta az 15/2021. (V. 13.) AB határozat és 3088/2022. (III. 10.) AB végzés egyes megállapításait is.
- [17] Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt egyenlő bánásmód követelmények sérelmét az indítványozó abban látja, hogy a munkáltató utasításában észszerűtlenül tett különbséget az egymással összehasonlítható helyzetben levő munkavállalók között: a határozatlan időre kiadott védettségi igazolvánnyal rendelkezők részére

engedélyezte a munkavégzést, a határozott ideig érvényes védettségi igazolvánnyal rendelkező munkavállaló esetében, a fizetés nélküli szabadság elrendeléséről döntött. A támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét eredményezi, hogy a bíróságok a munkáltató döntését a felhívott alapjog érvényesülése tekintetében érdemben nem vizsgálták, mindössze rögzítették, hogy az R. és az utasítás a fizetés nélküli szabadság elrendelését lehetővé tette.

- [18] Az indítvány szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárásból való jog és egyes részjogosítványainak – indokolt bírói döntéshez való jog, bírósághoz való jog, valamint az önkényes bírói jogértelmezés tilalma – sérelmét az okozza, hogy kérelme ellenére az ügyben eljáró bíróságok „következésként és jogellenesen” elzárkóztak a bírói normakontroll-jogkör gyakorlásától, megfosztva ezzel az indítványozót az ügy szempontjából alapvető fontosságú jogvédelmi eszközökhöz való hozzáféréstől. Érvelése szerint a bírói kezdeményezés az alkotmányjogi panasznál tágabb körben lett volna képes az alaptörvény-ellenesség orvosolására, mivel lehetőséget teremtett volna a jogbiztonsággal kapcsolatos kifogások érvényesítésére és a támadott jogszabályi rendelkezések Alaptörvény 52. és 53. cikkével való összhangjának vizsgálatára is.
- [19] Álláspontja szerint az ügyben eljáró bíróságok tévesen úgy tekintették, hogy az Abtv. 25. § szerinti eljárás kezdeményezése csupán lehetőséget biztosít számukra. Olvasatában mindez oda vezetett, hogy vonatkozó törvényi rendelkezés tartalmának felülírásával a bíróságok már nem jogértelmezési, hanem egyenesen jogalkotási tevékenységet gyakoroltak. Az indokolási kötelezettség sérelmét abban látja, hogy az eljáró bíróságok egyike sem vizsgálta érdemben az indítványozó Abtv. 25. § szerinti eljárás kezdeményezésére irányuló beadványában felvetett alaptörvény-ellenességet.
- [20] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [21] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt is a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a Kúria felülvizsgálati ítéletét 2023. október 27. napján vette át, az alkotmányjogi panaszt 2023. december 27. napján, határidőben terjesztette elő.
- [22] Az indítványozó jogi képviselője szabályszerű meghatalmazást csatolt. Az indítványozó jogosult és érintett is, mert a bírósági eljárásban fél volt, saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [23] 3.2. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában az R. 2. § (1) és (8) bekezdése alaptörvény-ellenességét állította.

- [24] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az R.-t a koronavírus-világjárvány elleni egyes védelmi intézkedések megszüntetéséről szóló 77/2022. (III. 4.) Korm. rendelet 2022. március 7. napján hatályba lépett 8. § a) pontja hatályon kívül helyezte. A Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján „amennyiben egy jogszabályi rendelkezés alkalmazásra került (hatályosult) és ez a panaszos szerint alapjogi sérelmet okozott, a vizsgálat – határidőben érkezett kérelem esetében – akkor is lefolytatható, ha a támadott jogszabályt (jogszabályi rendelkezést) a jogalkotó időközben módosította – esetleg hatályon kívül is helyezte –, ugyanakkor ezzel az állított alapjogi sérelmet nem szüntette meg” {3208/2013. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [42]; 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [227]}. Erre tekintettel az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályi rendelkezés a hatályvesztése ellenére is vizsgálható.
- [25] 3.3. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz is csak az indítványozó alaptörvényben biztosított jogának sérelmére alapítható, ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta e feltétel teljesülését is.
- [26] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem hordoz az indítványozó Alaptörvényben foglalt jogosultságának minősülő tartalmat az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése {27/2021. (XI. 5.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.), Indokolás [55]; 3093/2018. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [35]}, ezért az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszban megjelenő ezen indítványi elem érdemi vizsgálatra nem alkalmas.
- [27] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény II. cikk (1) bekezdése (Abh., Indokolás [60]), XV. cikk (1) és (2) bekezdése {17/2021. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [30]} és a XXVIII. cikk (1) bekezdése {3093/2024. (III. 1.) AB végzés, Indokolás [15]} olyan jogosultságot hordoznak, amely az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának minősülnek, azokra alkotmányjogi panasz alapítható.
- [28] 3.4. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [29] 3.4.1. E feltétel fennálltát az Alkotmánybíróság elsőként az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasz tekintetében vizsgálta.
- [30] Az indítványozó Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában az R. 2. § (1) és (8) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az Alaptörvény II. és ezzel összefüggésben a XV. cikk sérelmét az indítványozó arra alapította, hogy a jogalkotó az R. szabályainak megalkotásakor nem vette figyelembe, hogy fizetés nélküli szabadság elrendelésére akár a betegségből való felgyógyulás tényét igazoló, határozott ideig érvényes védettségi igazolvánnyal rendelkező munkavállalók esetében is sor kerülhet. Az Alkotmánybíróság

megállapította, hogy ezen panaszelem tartalmát tekintve jogalkotói mulasztás megállapítására irányul, az alaptörvény-ellenességet az R. szabályozási hiányosságára vezeti vissza.

- [31] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján az indítványokat tartalmuk és nem elnevezésük szerint bírálja el {3200/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [22]; 16/2019. (V. 14.) AB határozat, Indokolás [11]}. Nem alkalmas az indítvány érdemi elbírálásra, ha nem tartalmaz világos kérelmet az alkalmazandó jogkövetkezményre, vagy olyan jogkövetkezmény alkalmazását kéri – mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítása –, amelynek indítványozására az indítványozó nem jogosult {3222/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az Abtv. 46. § (1)–(2) bekezdése a jogalkotói mulasztás megállapítását az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során hivatalból alkalmazható jogkövetkezményként szabályozza, így annak indítványozására az indítványozó nem jogosult.
- [32] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján az R. 2. § (1) és (8) bekezdésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz nem felel meg a határozott kérelem Abtv. 52. § (1a) bekezdés *d)* pontjában foglalt feltételnek, ekképp érdemi vizsgálatra nem alkalmas.
- [33] 3.4.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett indítvány a határozott kérelem feltételeinek eleget tesz. Tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, illetve a sérelmezett jogszabályi rendelkezést, és kifejezetten kéri azok megsemmisítését.
- [34] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [35] 4.1. Az indítványozó szerint az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogból levezetett egészségügyi önrendelkezési jog, a XV. cikk (2) bekezdése szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalma, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog és részjogosítványainak sérelme egyaránt abból ered, hogy az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyva az ügy alapjogi összefüggéseit, nem értékelték azt a tényt, hogy az indítványozó a fizetés nélküli szabadság elrendelésekor érvényes védettségi igazolvánnyal rendelkezett, s

önkényesen elzárkóztak az Abtv. 25. §-a szerinti normakontroll-eljárás kezdeményezésétől.

- [36] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az eljáró bíróságok felismerték és figyelmet szenteltek az ügy alapjogi aspektusainak. A kúriai döntés részletesen kitért a koronavírus elleni védőoltás kötelező igénybevételének elrendelésével kapcsolatos 3128/2022. (IV. 1.) AB határozatra, amely rámutatott, hogy a védőoltás felvételének munkáltató általi elrendelése és a kötelezettség elmulasztásának szankcionálása az testület álláspontja szerint nem jelent az indítványozók egészségügyi önrendelkezési jogába való aránytalan és a jog lényeges tartalmát sértő beavatkozást.
- [37] A jogkorlátozás elrendelésének legitim célja jelen ügyben is az élethez- és egészséghez való jog intézményvédelmi oldalának érvényesítése volt, amely érdekében a szabályozás közvetlen kényszert nem tartalmazott. A munkavállalók a munkáltató tájékoztatása alapján egyértelműen körülhatárolt döntési helyzetben voltak, a kilátásba helyezett jogkövetkezmények mérlegelése mellett önállóan dönthettek a védőoltás felvételéről, illetve meghatározott esetben – a vonatkozó eljárásrend betartásával – mentesülhettek a védőoltás felvételi kötelezettség alól.
- [38] Az Alaptörvény II. és XV. cikkére alapított indítványi elem körében az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy a jogerős bírói döntés nem azért tekintette az oltási kötelezettséget elmulasztó indítványozóval szemben alkalmazott munkajogi jogkövetkezményeket jogszerűnek, mert figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy az indítványozó érvényes védettségi igazolvánnyal rendelkezett, hanem mert úgy ítélte meg az indítványozó mentesülését az utasításban meghatározott módon nem igazolta.
- [39] 4.2. Az Abtv. 25. §-ának (1) bekezdése értelmében a bíró akkor fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmaznia, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy amelynek alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította.
- [40] Az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezés feltételeit részletező 3058/2015. (III. 31.) AB végzésében foglaltakkal összhangban jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy egyedi normakontroll eljárást csak bíró kezdeményezhet, s az indítványnak tartalmi szempontból is teljes egészében az indítványozására jogosult bírótól kell származnia (Indokolás [17]). Ekként az alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének észlelése – mint az eljárás megindításának előfeltétele – is az eljáró bíró feladata. Jelen ügyben megvizsgálva az ügy alapjogi összefüggéseit a Kúria és az Ítéltábla is részletesen indokolt döntésében arra a következtetésre jutott, hogy az alkalmazandó jogszabály nem hordoz olyan, jogértelmezéssel nem feloldható alaptörvény-ellenességet, amely okán bírói normakontroll eljárás kezdeményezésének lenne helye.
- [41] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában valójában az alapügyben eljáró bíróságok jogértelmezésének és jogalkalmazásának kritikáját fogalmazta meg. Tévesnek tartja

az ügyében hozott kúriai döntést és a jogerős ítéletet, s egy számára kedvező tartalmú új döntés meghozatalát kívánja elérni. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azonban „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.

- [42] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, ami alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakra is visszautasította.

Budapest, 2024. május 14.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró